

UNITED
GROUP

Kodeks poslovnog ponašanja i etike

SADRŽAJ

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE	4	4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM	22
1. Naš kodeks	5	1. Nulta tolerancija prema mitu i korupciji	23
2. Naši lideri	6	2. Pokloni, reprezentacija i putovanja	28
3. Kako ukazati na mogući problem	7	3. Sukob interesa	30
4. Naredni koraci: Istraga mogućih problema	9	4. Tačne finansijske evidencije i sprečavanje prevara	34
5. Naši partneri	10	5. Sankcije i trgovinska ograničenja	36
6. Integritet i odlučivanje	11	6. Poštena konkurenca	38
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO	12	7. Zaštita podataka i privatnost	41
1. Inkluzivna i pravična kultura	13	5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE	44
2. Uznemiravanje i diskriminacija	14	1. Zaštita naše imovine i informacija	45
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO IODGOVORNO	16	2. Korišćenje tehnologije i informaciona bezbednost	46
1. Zaštita zdravlja i bezbednosti	17	6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE IIZMENE	49
2. Životna sredina	18		
3. Zajednice	19		
4. Ljudska prava	21	7. POTVRDA	51

PORUKA NAŠE IZVRŠNE DIREKTORKE

Drage koleginice i kolege,

United Grupa je danas ključni inovator koji menja način na koji ljudi komuniciraju, zabavljaju se i informišu.

Uspeh dugujemo napornom radu svakog od nas. Međutim, budući da svako od nas daje svoj doprinos rastu kompanije, podrazumeva se da imamo zajedničku obavezu postupanja u skladu s odgovornošćima koje on sa sobom nosi.

Ne smemo izgubiti izvida da, nezavisno od toga gde živimo, koju funkciju obavljamo ili na kom radnom mestu smo zaposleni, naši postupci, reči i ponašanje imaju težinu i odražavaju se na ugled naše kompanije.

Zbog toga nam je važan naš novi Kodeks poslovnog ponašanja i etike United Grupe („Kodeks“).

On služi kao obrazac za naš zajednički kodeks integriteta, za pravilno postupanje u svakoj situaciji uz poštovanje najviših etičkih standarda.

Kao takav, on predstavlja svesnu, zajedničku odluku koje se svi pridržavamo.

Kodeks nije opcija koja se primenjuje samo na neke, već na sve nas.

To je Kodeks postupanja koji se tiče svakog od nas pojedinačno i primenjuje se u svakodnevnim aktivnostima svih nas u svim kompanijama članicama Grupe.

Želela bih da naglasim važnost upoznavanja sa sadržinom Kodeksa i njegovog korišćenja kao orientira koji će usmeravati naše ponašanje prema ljudima u van i Grupe.

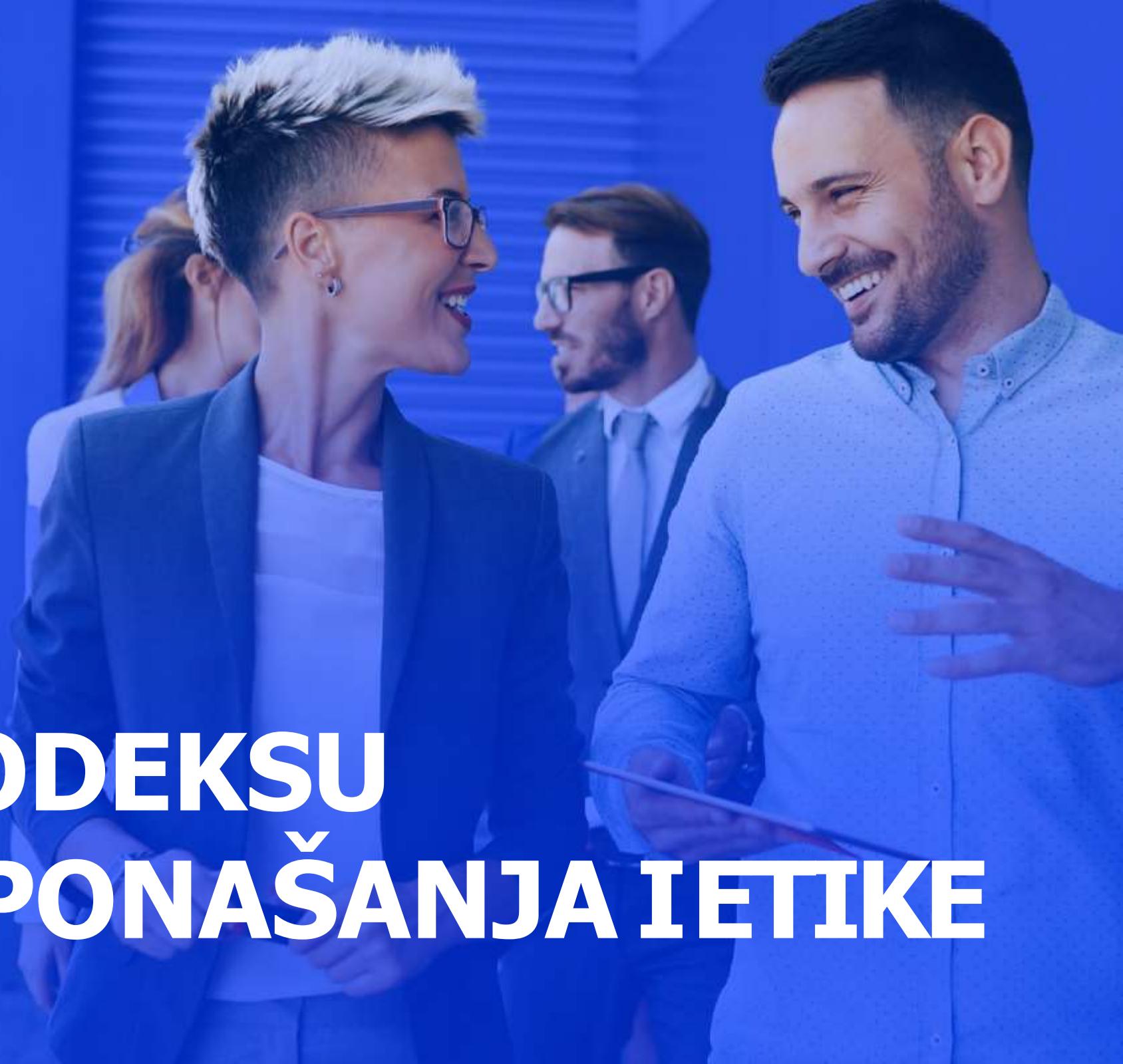
Sigurna sam da ćete mi se pridružiti u očuvanju napornim radom stečenog uspeha koji smo postigli uvažavanjem onih kojima pružamo usluge, brigom o zajednici u kojoj živimo i poštovanjem ljudi s kojima sarađujemo.

Uverena sam da ćete, baš kao i ja, prihvati etičku kulturu United Grupe kao neprikosnoveni prioritet.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Branka Jevremović, the Executive Director mentioned in the text.

1

10 NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

11 Naš kodeks

Kodeks poslovnog ponašanja je naš temeljni dokument koji utvrđuje očekivanja naše kompanije u pogledu načina na koji poslujemo. On doprinosi osnaživanju svih koji rade u United Grupi da se upoznaju sa obavezama postupanja u skladu sa našim Kodeksom, politikama i zakonom, nezavisno od uloge i lokacije, što u konačnom ishodu donosi korist za sve naše aktere.

Ako su zakoni i propisi manje striktni od našeg Kodeksa ili politika, primenjujemo standard koji je viši. Ukoliko imate bilo kakvih pitanja ili nejasnoća u vezi s onim što se od vas očekuje, pre preuzimanja daljih koraka obratite se Sektoru za praćenje usklađenosti poslovanja United Grupe na compliance@united.group.

Premda Kodeksom nije obuhvaćen svaki pojedinačni izazov s kojim možete da se susretnete u svom svakodnevnom radu, za sva uputstva koja su vam potrebna i za sve probleme s kojima se suočavate trebalo bi uvek najpre da potražite odgovor u njemu.

Od svih nas – počevši od službenika, direktora, zaposlenih i praktikanata u kompanijama koje su pod neposrednom ili posrednom kontrolom United Grupe – očekuje se da se pridržavamo Kodeksa, dok zajednički radimo na ostvarivanju misije United Grupe. Izuzetaka nema. Ovaj Kodeks takođe može da se primeni i na fizička lica i subjekte koji obavljaju poslove u naše ime, kao što su prodavci, izvođači, konsultanti, zastupnici i drugi partneri.

Naš Kodeks i politike su odraz onoga što smatramo važnim. Nezavisno od radnog mesta na kojem se relevantno lice nalazi, ozbiljno postupamo u slučaju povrede Kodeksa i naših politika. U zavisnosti od težine povrede, posledice mogu da uključuju i izricanje disciplinskih mera, od opomene pa sve do raskida radnog odnosa, odnosno prestanka angažovanja.

Od vas kao zaposlenih u United Group se očekuje da:

- uvek postupate profesionalno, časno i etički i u najboljem interesu United Group.
- budete upoznati sa zahtevima Kodeksa, kao i sa politikama kompanije, naročito onima koje su od značaja za poslove koje obavljate na svom radnom mestu.
- prođete predviđenu obuku, prihvativte Kodeks i jasno postavite pitanja ili ukažete na moguće probleme.
- sarađujete i postupate transparentno u izjašnjenjima u okviru istrage ili revizije i nikada ne menjate ili uništavate evidencije kada se očekuje pokretanje istrage ili je istraga već u toku.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

6. OSLOBAĐANJA OD
ПРИМЕНЕ И ИЗМЕНЕ

7. ПОТВРДА

1.2 Naši lideri

Ako ste menadžer ili rukovodilac, obavljate ključnu ulogu u podsticanju prihvatanja naše kulture integriteta, koja nije ograničena samo na reagovanje na problem ili njegovo rešavanje. Naprotiv – ona počinje od malih, svakodnevnih postupaka koji u očima vašeg tima naglašavaju značaj obavljanja poslova na način kojim se stiče i održava poverenje naših zainteresovanih strana i podstiče članove vašeg tima da i sami tako postupaju. Ona podrazumeva stvaranje i podsticanje kulture u kojoj ljudi osećaju da su uključeni i koja im pruža sigurnost da budu ono što jesu, da ukažu na moguće probleme i da iznose svoje stavove, čak i ako su drugaćija ili protivna.

Imajući to u vidu, od vas kao lidera u United Grupi se očekuje da:

- promovišete naš Kodeks i politike, kao i da definišete očekivana i prihvatljiva ponašanja.
- obezbedite da članovi vašeg tima učestvuju u obuci o primeni Kodeksa i odgovarajućim politikama.
- tražite mogućnosti za stvaranje vrednosti i rast našeg poslovanja na način koji je u saglasnosti s našim Kodeksom.
- izbegavate da vršite pritisak na svoj tim ako time nastaje rizik od implicitnog podsticanja neetičkog ponašanja.
- saslušate ukazivanja na moguće probleme, shvatite ih ozbiljno i na odgovarajući način se njima bavite.
- uvek budete na oprezu i prijavite svaku povredu Kodeksa.

Ako vam neko ukaže na mogući problem, vodite računa o sledećem:

- iznošenje problema je stresno i zahteva veliku hrabrost.
- trudite se da omogućite članovima svog tima da osećaju da mogu slobodno da izraze svoje mišljenje.
- pokažite im da ste im posvetili pažnju i da ste spremni da ih saslušate nepristrasno, bez osude.
- trudite se da ostanete nepristrasni tako što ćete pažnju usmeriti na činjenice. Od vas se ne očekuje da na licu mesta utvrdite da li su navodi osnovani.
- zahvalite im se što su ukazali na moguće probleme i postavite očekivanja u pogledu narednih koraka.
- **O daljim koracima ne odlučujete sami.**
- poštujte poverljivost u meri u kojoj je to moguće i sa sadržajem razgovora upoznajte druge samo ukoliko je neophodno.
- obavestite Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja United Grupe ili Liniju za pomoć za pitanja integriteta. Dalja uputstva možete naći u Protokolu o istragama.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

1.3 Kako ukazati na mogući problem

Svi imamo odgovornost da prijavimo povrede ovog Kodeksa, naših politika ili zakona, te da sarađujemo u svim istragama tih povreda, u skladu s domaćim zakonima. Ukazivanjem na moguće probleme omogućavate nam da ih proaktivno rešavamo, čime se sprečava dalje nedozvoljeno postupanje i ograničavaju negativni finansijski uticaji, uticaji na reputaciju i drugi. Nije neophodno da raspolažete svim informacijama ili pojedinostima da biste postavili pitanja ili da biste se oglasili ako vam se čini da nešto nije kako treba.

Upamtite da takve povrede Kodeksa sve nas izlažu riziku u smislu narušavanja naše reputacije i negativnog uticaja na naše zainteresovane strane i mogu da dovedu do izricanja novčanih kazni, građansko-pravne odgovornosti i/ili krivične odgovornosti.

Ako ste lično učestvovali u povredi, prilikom svake istrage koja bude usledila biće uzeto u obzir da li ste je prijavili, u kojoj meri ste sarađivali, te da li je povreda bila namerna ili nemamerena. Isti ovi faktori takođe će biti uzeti u obzir prilikom mogućeg posledičnog izricanja disciplinskih mera.

Oni koji iskreno ukažu na mogući problem će uvek biti zaštićeni. Ako niste namerno lažno prijavili problem, možete da govorite slobodno, bez straha od otpuštanja, diskriminacije, uznemiravanja, zastrašivanja ili bilo koje druge negativne posledice. Ne tolerišemo nikakav vid odmazde. Svako ko se po ovom osnovu bude svetio članu tima suočiće se sa disciplinskim merama, uključujući i mogući raskid ugovora o radu.

Ako imate pitanja ili ako postoje mogući problemi o kojima biste želeli da razgovarate ili koje biste želeli da prijavite, možete se obratiti jednoj ili više sledećih instanci:

svom neposredno nadređenom ili drugom rukovodiocu s kojim možete otvoreno da razgovarate;

rukovodiocu Sektora praćenja usklađenosti poslovanja na nivou Grupe na compliance@unitedgroup.com ili službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja koji je zadužen za vašu kompaniju;

Sektoru ljudskih resursa;

Liniji za pomoć za pitanja integriteta putem nekog od njenih brojnih kanala za prijavljivanje

- unitedgroup.ethicspoint.com
- besplatnog telefonskog broja, koji možete naći na lifletima Linije za pomoć za pitanja integriteta u svojim lokalnim prostorijama
- QR koda

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИTIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

Liniju za pomoć United Grupe za pitanja integriteta organizuje pružalač usluga - treće lice i dostupna je 24 časa dnevno, 7 dana u nedelji. Više informacija o korišćenju Linije za pomoć za pitanja integriteta možete pronaći u uputstvu „[Linija za pomoć za pitanja integriteta – najčešće postavljana pitanja](#)“, [Obaveštenju o privatnosti za Liniju za pomoć za pitanja integriteta i Politici zaštićenog otkrivanja informacija](#).

Pozdravljamo prijave unutrašnjih ili spoljnih prijavilaca u vezi sa svim pitanjima koja se tiču povreda našeg Kodeksa. Naglašavamo da žalbe korisnika treba uputiti namenskoj liniji za pomoć korisnicima za svaki od naših proizvoda, te da iste neće biti rešavane putem ove linije za pomoć.

Nezavisno od načina na koji se odlučite da ukažete na mogući problem koji ste uočili, cenimo poverenje koje nam time ukazujete. Možete biti sigurni da će vaše pitanje ili mogući problem na koji ste ukazali biti shvaćeni ozbiljno i da će u vezi s njima odmah biti preduzete odgovarajuće radnje, uz istovremeno poštovanje poverljivosti u najvećoj mogućoj meri s obzirom na konkretne okolnosti i saglasno zakonu.

Iako prijave možete vršiti anonimno, pod uslovom da zakon to dozvoljava, više bismo voleli da prilikom prijavljivanja povreda ostavite podatke o svom identitetu, kako bismo mogli da vas kontaktiramo u slučaju da za vođenje istrage budu potrebne dodatne informacije.

Scenario iz stvarnog života

Q

Maja je slučajno čula svog nadređenog rukovodioca kako kolegu upućuje da izmeni finansijske rezultate da bi odgovarali utvrđenim ciljevima i da bi omogućili isplatu većih bonusa. Maja je svesna da ovakvo postupanje nije primereno.

A

Kao zaposlena u United Grupi, Maja ima dužnost da kompaniji pomogne u postupanju prema počiniocima nedozvoljenih radnji.

Dobar izbor bi bio da se najpre obrati rukovodiocu svog rukovodioca koji je nadležan za oblast u kojoj se problem javlja.

Ako to nije moguće ili ako ima sumnje, Maja može da se obrati lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja ili rukovodiocu Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe, ili navode može da prijavi putem Linije za pomoć za pitanja integriteta.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИМО SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. ПОТВРДА

1.4 Naredni koraci: Istraga mogućih problema

Cilj nam je da prijavljene incidente istražimo srazmerno i dosledno, vodeći računa kako o našem integritetu, tako i o dostojanstvu svih uključenih lica.

Nakon podnošenja prijave, informacije se prosleđuju odgovarajućem sektoru na proveru i eventualnu dalju istragu. Ovi timovi, koji su obučeni da nepristrasno utvrđuju činjenice, postupiće po svakom verodostojnom navodu o mogućoj povredi ovog Kodeksa, naše politike ili zakona.

Prilikom istrage opravdanih prijavljenih problema, odgovorni tim će poštovati zakone o privatnosti, poverljivost i prava uključenih lica. Informacije o postupanju po navodima koje nisu poverljive mogu se u odgovarajućim slučajevima pružiti licima koja su prijavila mogući problem.

U zavisnosti od ishoda istrage, pravičan ishod procesa može da se kreće u rasponu od dodatne obuke do izricanja disciplinskih mera onima koji su prekršili naš Kodeks i politike. Tim za praćenje usklađenosti poslovanja takođe može da preporuči i druge odgovarajuće korektivne radnje, uključujući i unapređenja kontrolnog okruženja, kako bi se izbeglo ponavljanje sličnih povreda Kodeksa.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

1.5 Naši partneri

Cenimo odnose koje imamo s našim poslovnim partnerima i stoga u poslovanju s njima postupamo pravično, otvoreno i transparentno. Zauzvrat od njih očekujemo da dele našu posvećenost etičkim, bezbednim i odgovornim poslovnim praksama opisanim u ovom Kodeksu i da sumnjiće aktivnosti ili upozoravajuće indikatore eskaliraju do Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja.

Ako saznamo da je poslovni partner prekršio zakon ili bilo koja pravila United Grupe kojih je pristao da se pridržava, možemo da raskinemo ugovor sa tom ugovornom stranom.

**Uspostavljanje partnerskih odnosa
sa pouzdanim dobavljačima znači da:**

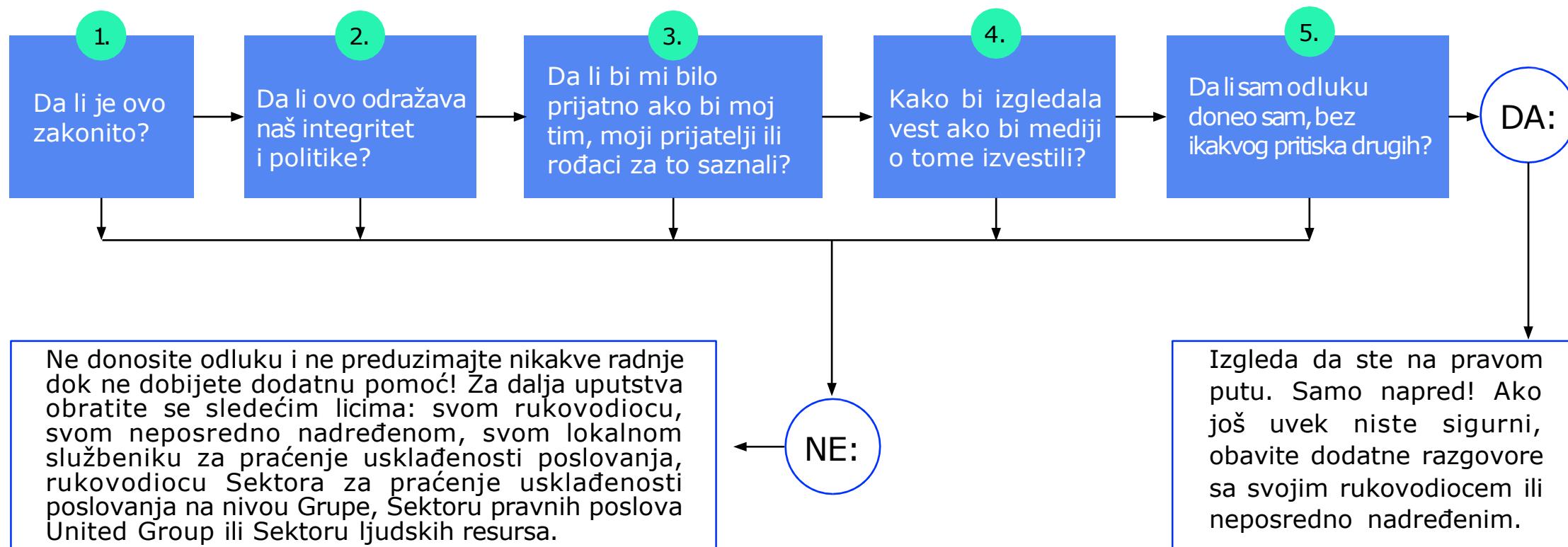
- se pridržavamo postupka uvođenja u posao koji se primjenjuje za odobravanje svih novih dobavljača, prodavaca i pružalača usluga i proveru da li imaju odgovarajući ugled i da li mogu da obezbede poštovanje najviših etičkih standarda.
- od njih zahtevamo da se pridržavaju Kodeksa ponašanja za dobavljače United Group.
- prijavljujemo svaki stvarni ili potencijalni sukob interesa.
- prijavljujemo sve sumnje vezane za integritet dobavljača.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИМО SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. ПОТВРДА

1.6 Integritet i odlučivanje

Naš Kodeks vam neće reći tačno kako da postupite u svakoj situaciji. Biće slučajeva kada vam neće biti lako da odredite koja odluka je ispravna, ili vam jednostavno neće biti prijatno. Ako imate sumnju kako da postupite u sličnim situacijama, zstanite pre nego što bilo šta preduzmete i zapitajte se sledeće:

2

KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

2.1 Inkluzivna i pravična kultura

Posvećeni smo radnom okruženju u kojem se cene međusobno uvažavanje, inkluzija i različitost i u kojem ljudi sa najrazličitijim iskustvima i pogledima na svet mogu da ostvare svoj pun potencijal. Donosimo bolje odluke kada se čuje svačiji glas i cenimo jedinstvena gledišta zasnovana na celini naših objedinjenih iskustava. Naša sposobnost da privučemo, razvijamo i zadržimo najtalentovanije ljudi u našoj industriji na svim nivoima je ključna za naš uspeh.

Svi imamo dužnost da negujemo i podržavamo pravično i inkluzivno radno okruženje koje se odlikuje međusobnim uvažavanjem i da prepoznamo svačije snage i talente.

**Doprinošenje stvaranju pravičnog
i inkluzivnog radnog okruženja
znači da:**

- prema svakome, bilo da je u pitanju član tima, korisnik ili partner, odnosimo pravično i sa poštovanjem.
- uvek pazimo kako se izražavamo i slušamo bez osuđivanja.
- preduzimamo pozitivne radnje u cilju podsticanja radnog okruženja koje se odlikuje međusobnim uvažavanjem, pristojnošću i pravičnošću.
- o drugima sudimo na osnovu radnog učinka, kvalifikovanosti, sposobnosti i potencijala i, u meri u kojoj je to moguće, koristimo objektivne i merljive standarde priilikom upravljanja ljudima, kao i kada smo uključeni u regrutovanje i zapošljavanje.
- nikada ne tolerišemo činove nasilja ili pretnje, bilo fizičke ili psihičke.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

2.2 Uznemiravanje i diskriminacija

United Grupa, kao inkluzivna organizacija, baštini, širi i podstiče stvaranje bezbednog okruženja u kojem svaki pojedinac može da bude dosledan sebi. Shodno tome, ne tolerišemo uznemiravanje, diskriminaciju, pretnje, nasilničko ponašanje ili bilo kakav sličan oblik ponašanja prema bilo kome.

Svako ponašanje koje za svrhu ili posledicu ima stvaranje zastrašujućeg, neprijatnog ili ponižavajućeg okruženja za drugo lice smatra se uznemiravanjem. Da bismo stvorili mesto za rad koje je zaštićeno od uznemiravanja, moramo biti sigurni da su naši komentari i radnje primereni i da odražavaju poštovanje prema drugima.

Radnje uznemiravanja mogu da dovedu do organizacione razjedinjenosti, tako što urušavaju integritet naše kulture i dostojanstva radnog mesta, što za posledicu ima gubitak talenata, produktivnosti i inovativnosti.

Ne odobravamo reči ili ponašanje koje za posledicu imaju diskriminaciju na osnovu činilaca kao što su rasna pripadnost, boja kože, pol, jezik, veroispovest, političko opredeljenje, nacionalno ili društveno poreklo, trudnoća ili roditeljstvo, invaliditet, bračno stanje, godine starosti, seksualna orientacija, rodni identitet i/ili izjašnjavanje, transrodni status, zdravstveno stanje ili bilo koja druga zakonom zaštićena pripadnost ili status.

Obavezujemo se da ćemo obezbititi jednake mogućnosti u svim aspektima zapošljavanja, što uključuje regrutovanje, prijem u radni odnos, obuku, naknadu za rad, beneficije, premeštanje na radno mesto nižeg ranga, raskid ugovora o radu, obrazovnu pomoć, socijalne i rekreativne programe, unapređenja i premeštanja.

Ako primetite ili sumnjate da postoji diskriminacija, uznemiravanje ili zlostavljanje, obavestite svog rukovodioca ili zaposlenog u Sektoru ljudskih resursa. Po svim prijavama mogućih problema će se postupati pažljivo i poverljivo.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

Scenario iz stvarnog života

Q

Nikola je nedavno počeo da radi u kompaniji. Dva člana njegovog tima višeg ranga mu uporno postavljaju lična pitanja u vezi s njegovom seksualnom orientacijom i na sastancima tima zbijaju šale na račun njegovog izgleda.

Nikola se ne oseća prijatno u ovoj situaciji, ali se istovremeno pribrojava da će prilikom ocene učinka biti kažnjen ako se usprotivi. Kako treba da postupi?

A

Iako Nikoline kolege možda imaju dobre namere, ova vrsta ponašanja se u United Grupi ne toleriše, a Nikola, kao i svi mi, ima pravo da se na poslu oseća prijatno.

Nikola svojim kolegama treba jasno da stavi do znanja da je takvo ponašanje neprimereno i da kod njega stvara nelagodu. Takođe treba da se obrati lokalnom Sektoru ljudskih resursa ili Liniji za pomoć za pitanja integriteta radi daljeg razgovora o problemima s kojim se susreće, čime će nam omogućiti da problem rešimo.

Za koji god način da se Nikola odluči, biće zaštićen od bilo kakve odmazde.

3

3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

3.1. Zaštita zdravlja i bezbednosti

Nezavisno od toga da li radite u kancelariji ili od kuće, da li putujete na posao ili ste na poslovnom putu, United Grupa je posvećena pružanju bezbednog, zdravog i produktivnog radnog okruženja za sve naše zaposlene i sva druga lica koja dolaze u kontakt s našim poslovanjem.

Gde god da radite, obezbeđivanje bezbednog i zdravog mesta rada za sve je naša zajednička dužnost. Naše obećanje možemo da ispunimo samo ako su svi zaposleni i poslovni partneri upoznati s našim politikama zaštite zdravlja i bezbednosti i ako ih se pridržavaju.

Doprinošenje stvaranju bezbednog
radnog okruženja znači:

- da usvajamo bezbedno ponašanje pohađanjem predviđenih obuka za bezbednost i zdravlje na radu, kao i da koristimo ličnu zaštitnu opremu kada je to primereno ili kada se od nas zahteva.
- da se pridržavamo važećih politika, smernica i zakona o zaštiti životne sredine i bezbednosti i zdravlja na radu.
- da ne radimo pod dejstvom alkohola, droga, nedozvoljenih supstanci ili bilo koje druge supstance koja može da ugrozi bezbednost ili učinak. Ako imate problem sa zloupotrebom psihoaktivnih supstanci, zatražite stručnu pomoć pre nego što to počne negativno da utiče na vas na ličnom ili profesionalnom planu.
- prepoznajemo i ublažavamo rizike za zdravlje i bezbednost vezane za naše aktivnosti.
- sve incidente vezane za zdravlje i bezbednost odmah prijavljujemo svom rukovodiocu, lokalnom licu za zaštitu zdravlja i bezbednosti na radu ili članu Sektora pravnih poslova u vašoj kompaniji, kako bismo mogli da sprecimo njihovo ponavljanje.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИТИМО
СВОЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

6. OSLOBAĐANJA OD
ПРИМЕНЕ И ИЗМЕНЕ

7. ПОТВРДА

3.2 Životna sredina

Posvećeno podržavamo naše korisnike i našu planetu. To podrazumeva svodenje na najmanju moguću meru uticaja koji imamo na životnu sredinu. Smanjujemo, kontrolišemo i pratimo emisije ugljen-dioksida da bismo bili sigurni da ublažavamo rizike koji sada utiču i u budućnosti će uticati na naše poslovanje.

Od suštinskog je značaja da nastavimo sa smanjivanjem našeg uticaja na životnu sredinu i da obezbedimo veću održivost poslovanja, ne samo zbog budućnosti našeg poslovanja, već i zbog budućnosti same planete.

Održivo poslovanje znači da:

- smo za dugoročni cilj odredili da United Grupa i sve kompanije u njenom sastavu smanjuju nivo ugljenika i budu energetski nezavisne kroz ulaganje u vetrogeneratore i solarna postrojenja.
- nastavljamo da pratimo i ocenjujemo naše emisije ugljen-dioksida, uz razvoj godišnjeg izveštavanja sa Projektom za objavljivanje količine emisije ugljen-dioksida (CDP) i saradnju sa Inicijativom naučno zasnovanih ciljeva (SBTi).
- definišemo jasne odgovornosti i vođstvo za pitanja zaštite životne sredine na nivou čitave organizacije i obezbeđujemo obuku i resurse svim zaposlenima čije odgovornosti mogu da utiču na životnu sredinu.
- nastojimo da otklonimo ekološke probleme na koje ukazuju naši korisnici i akteri.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИМО SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. ПОТВРДА

3.3 Zajednica

Naš uspeh se zasniva na uspostavljanju snažnih i trajnih odnosa sa našim korisnicima i lokalnim zajednicama u kojima poslujemo – sticanjem njihovog poverenja, pružanjem vrhunske usluge i obavezivanjem da ćemo u svakom aspektu našeg poslovanja postupati etički i sa integritetom.

Mi smo deo zajednica u kojima poslujemo. Shodno tome, nastojimo da za njih budemo pozitivna snaga. To podrazumeva da moramo da se uverimo da će naši postupci doneti dobrobit u životima naših korisnika, zaposlenih i zainteresovanih strana. Naš poslovni model nam omogućava kontinuirano inoviranje u cilju zadovoljenja potreba miliona ljudi i pružanje korisnih i društveno odgovornih rešenja u oblasti medija i telekomunikacija, uz istovremeno pružanje podrške našim zajednicama kroz naša strateška partnerstva.

Budući da su zajednice u kojima živimo i radimo jedan od ključnih faktora našeg poslovanja, naša je obaveza da im se na neki način odužimo. Da bismo tu obavezu ispunili, radimo na razvoju i pružanju podrške programima, organizacijama i kampanjama koje dele naše vrednosti kako bismo dali pozitivan doprinos društvu i kako bismo izgradili iskrene veze s našim korisnicima.

Temeljno preispitujemo sponzorstva i donacije da bismo potvrdili da su u skladu sa strategijom United Grupe u smislu oblasti u kojima smatramo da možemo da ostvarimo najveći uticaj. Takođe vršimo i potrebnu dubinsku analizu kako bismo obezbedili da time ne dođe do stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa, te da sponzorstva i donacije ne budu povezani ni sa kakvim neprimerenim plaćanjima.

United Grupa vas, kao svog zaposlenog, podstiče da učestvujete u društvenim i dobrotvornim aktivnostima i ciljevima koje sami izaberete u svojoj lokalnoj zajednici. Međutim, nije dozvoljeno da u prostorijama United Grupe pozivate ili angažujete kolege za ostvarivanje svojih ličnih dobrotvornih aktivnosti i ciljeva. Isto tako nije dozvoljeno da imovinu, objekte, vreme ili novčana sredstva United Grupe koristite za svoje lične dobrotvorne aktivnosti i ciljeve.

Takođe vas pozivamo da učestvujete u dobrotvornim aktivnostima i ciljevima koje sponzoriše United Grupa. Kao kompanija koja poštuje etičke standarde, sa zadovoljstvom ćemo pomoći u rešavanju kritičnih pitanja koja utiču na zajednice kojima pružamo usluge. Za više informacija o načinima dodele dobrotvornih donacija United Group ili za učešće u inicijativama korporativne društvene odgovornosti United Group, obratite se svom lokalnom timu za korporativnu društvenu odgovornost.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИТИМО
СВОЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

6. OSLOBAĐANJA OD
ПРИМЕНЕ И ИЗМЕНЕ

7. ПОТВРДА

Osnajivanje i podržavanje lokalnih zajednica s integritetom znači:

- da se pridržavamo pravila United Grupe o dobrotvornim donacijama i sponzorstvima.
- da se konsultujete s lokalnim timom za korporativnu društvenu odgovornost za uputstva o prioritetima United Grupe u pogledu dobrotvornih aktivnosti.
- da ne dajemo dobrovorne donacije političkim humanitarnim organizacijama ili humanitarnim organizacijama povezanim s funkcionerom ili članom porodice ili prijateljem funkcionera.
- da vršimo osnovnu dubinsku analizu poslovanja humanitarne organizacije i njenih saradnika.
- da zahtevamo odobrenje za sponzorstva i donacije korišćenjem obrasca »Zahtev za sponzorstva i donacije«.
- da obavezno otkrivamo informacije o eventualnim vezama između sponzorstava ili donacija i korisnika, dobavljača ili partnera United Grupe, funkcionera ili sadašnjih ili bivših zaposlenih United Grupe.
- da obezbeđujemo da pisani ugovor sadrži jasne uslove i odredbe koje utvrđuju parametre dobrotvornih donacija ili sponzorstava.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИМО
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

3.4 Ljudska prava

Postizanje pozitivnog društvenog uticaja je sastavni deo naše misije. Posvećeni smo poštovanju svih ljudskih prava, u skladu s definicijom iz Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima; Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima; i Deklaracije Međunarodne organizacije rada o osnovnim principima i pravima na radu. Podržavamo univerzalna ljudska prava, koja uključuju jednake mogućnosti zapošljavanja, slobodu govora i udruživanja, te kulturno, ekonomsko i društveno blagostanje.

U okviru naše posvećenosti društvenim odgovornostima i odgovornostima u zajednici, u svim našim poslovima podržavamo individualna ljudska prava, a isto očekujemo i od svih naših poslovnih partnera. Onima koji rade u naše ime obezbeđujemo radno vreme u skladu su sa zakonom i pravičnu zaradu. U odnosu na korišćenje dečjeg ili prinudnog rada i trgovinu ljudima primenjujemo politiku nulte tolerancije. Nećemo svesno poslovati s podizvođačima, poslovnim partnerima ili prodavcima koji krše ove prakse.

Posvećenost poštovanju svih ljudskih prava znači da:

- nikada ne prihvatamo ostavljanje novca ili ličnih isprava kod United Grupe ili agencije za zapošljavanje.
- proveravamo godine starosti novozaposlenog u postupku prijema u radni odnos da bismo se uverili da nije ispod minimalne starosne granice za rad.
- ne tražimo od potencijalnih zaposlenih da plaćaju naknade za usluge zapošljavanja ili druge troškove vezane za usluge.
- svaku sumnju ili dokaz o zloupotrebljavanju ljudskih prava u našem ili poslovanju naših partnera prijavljujemo Sektoru ljudskih resursa, vašem lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja, rukovodiocu Sektora za praćenje globalne usklađenosti poslovanja na nivou Grupe.

A photograph of a man and a woman smiling and holding hands over a wooden surface. The man is wearing glasses and a denim vest, and the woman has blonde hair and is wearing a dark top. They appear to be in a workshop or industrial setting.

4

KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

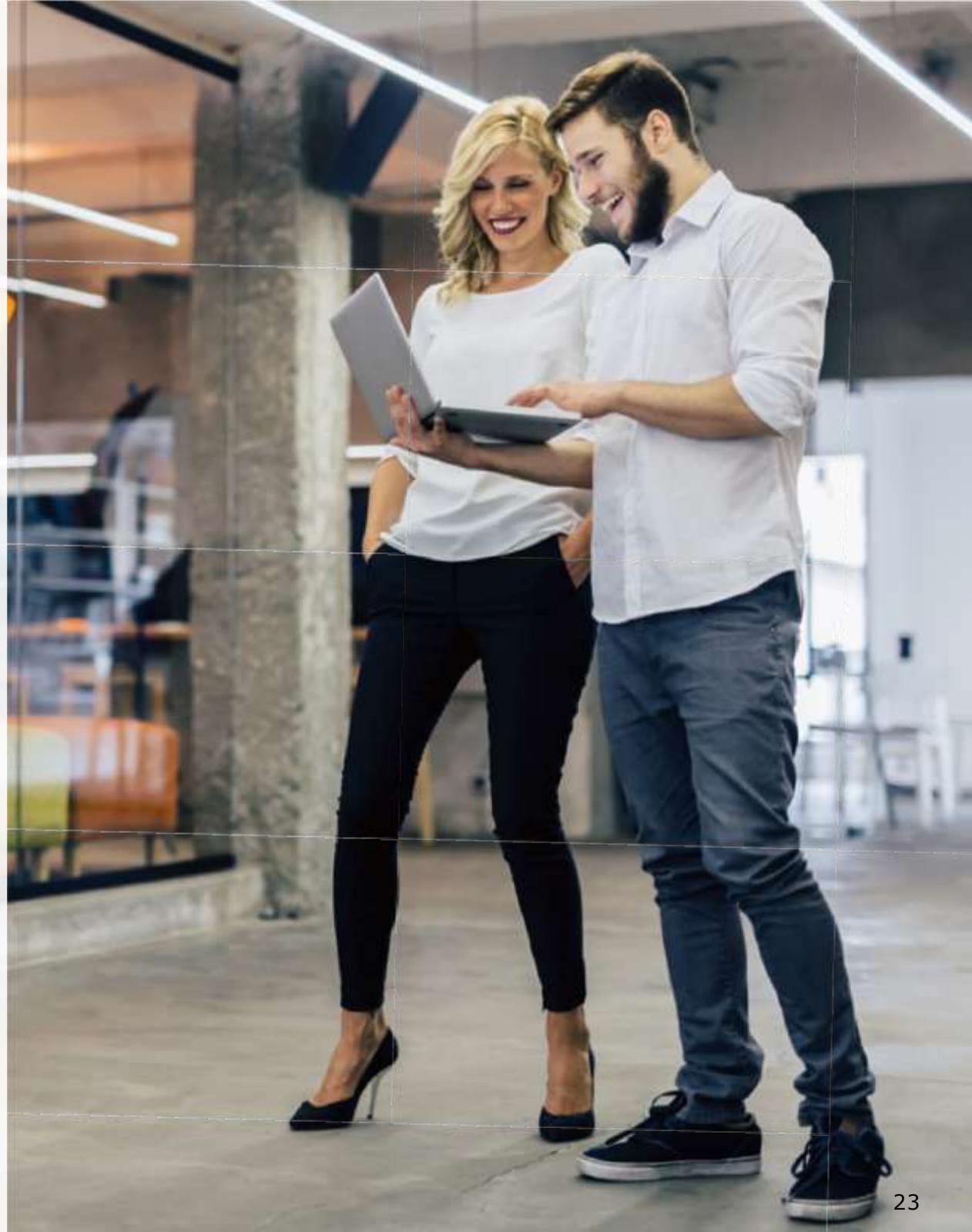
4.1 Nulta tolerancija prema mitu i korupciji

Budući da smo odgovorna kompanija koja poštuje visoke etičke norme, naša politika integriteta određuje kako treba da se ponašamo. Nezavisno od toga gde radimo i koju ulogu imamo unutar United Grupe, postupamo iskreno, transparentno i sa uvažavanjem. Uvek ćemo radije propustiti poslovnu priliku nego je obezbediti mitom, vraćanjem usluge ili neprimerenim plaćanjem, nezavisno od lokalnih zakona ili običaja.

Naše uverenje je, da poslove obezbeđujemo, odnosno zadržavamo kvalitetom naših proizvoda i usluga, a nikako mitom. Poštujemo sve važeće međunarodne standarde, ugovore i propise koji zabranjuju mito.

Postupamo u skladu sa zakonima i propisima o sprečavanju mita i korupcije i podržavamo napore da se mit i korupcija eliminišu u celom svetu. Trudimo se da obezbedimo da naši partneri dele našu posvećenost i razumeju da njihove radnje mogu imati negativne posledice po United Grupu.

Nuđenje ili davanje bilo kakve koristi državnom funkcioneru, korisniku ili trećem licu radi sticanja neprimerene prednosti naziva se mitom i strogo je zabranjeno. Takve koristi takođe ne smemo zahtevati niti ih primati od bilo koga.

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Šta je mit?

Mito je nuđenje poklona ili bilo čega od vrednosti ili pogodnosti koje za cilj ima neprimereno vršenje uticaja (ili može da bude percipirano kao neprimereno vršenje uticaja) na radnje primaoca. Mito može biti u vidu poklona, reprezentacije, putovanja, bonusa za potpisivanje, ponuda zaposlenja, popusta ili potplaćivanja, zajmova sa kamatom nižom od tržišne, naknada, usluga, donacija ili poslovnih ustupaka ili bilo kakve koristi ili naknade, bilo neposredne ili posredne.

Šta je vraćanje usluge?

Vraćanje usluge je vraćanje iznosa koji je već plaćen ili treba da bude plaćen kao nagrada za dodelu ili pomaganje pri zaključenju posla.

Šta je plaćanje radi olakšavanja?

Plaćanje radi olakšavanja je plaćanje manjih iznosa fizičkim licima da bi se ubrzale rutinske radnje državnih organa, kao što je izdavanje dozvola.

Moramo naročito voditi računa o tome da je pojam „funkcioner“ zakonom široko definisan. On obuhvata sledeće:

Funkcioneri

Zaposleni u organima državne, regionalne, lokalne ili bilo koje druge vlasti
Elected official

Izabrani funkcioner

Službenik ili zaposleni u privrednom društvu koje je u vlasništvu ili pod kontrolom države

Privatno lice koje privremeno obavlja poslove u službenom svojstvu za ili u ime bilo kog državnog organa

Kandidat za političku ili izabranu funkciju u organu vlasti

Primeri

Carinski inspektor, policijski službenik, ministar u vlasti ili zaposleni u državnim organima odgovorni za izdavanje koncesija ili dozvola za oglašavanje

Gradonačelnik, zakonodavac ili član lokalne skupštine

Regulatorni organ za elektronske medije ili rukovodilac državnog preduzeća

Državni konsultant koji obavlja poslove na osnovu poverenih javnih ovlašćenja

Kandidat za lokalno zakonodavno telo

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Ako sarađujete sa funkcionerom, potrebno je da budete naročito oprezni. Ako imate pitanja o tome da li se lice sa kojim imate interakciju može smatrati funkcionerom ili da li je određeni aranžman prihvatljiv, odmah se obratite Sektoru za praćenje usklađenosti poslovanja na adresi compliance@united.group.

Sprečavanje mita i korupcije znači da:

- nikada ne zahtevamo, ne primamo, ne nudimo, ne dajemo i ne odobravamo mito bilo koje vrste, uključujući i plaćanja radi olakšavanja koja za cilju imaju – ili može biti percipirano da za cilj imaju – neprimereno uticanje na određenu odluku
- nikada ne dajemo nikakve lične koristi fizičkim licima, npr. gotovinu, gotovinske ekvivalente, zajmove, odmore ili slične koristi.
- poštujemo propisana ograničenja vezana za zapošljavanje bivših funkcionera nakon prestanka obavljanja funkcije i ne vodimo nikakve razgovore o mogućnostima zaposlenja sa funkcionerom koji učestvuje u bilo kom konkursu ili postupku odobravanja.
- ne koristimo, ne angažujemo i ne plaćamo sadašnje ili bivše funkcionere bez prethodnog odobrenja lokalnog službenika za praćenje usklađenosti poslovanja ili rukovodioca Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja.
- nikada ne vršimo plaćanja da bismo ubrzali ili obezbedili obavljanje rutinske radnje državnih organa, kao što je izdavanje dozvole ili licence.
- nikada ne koristite lična ili tuđa novčana sredstva da bismo uradili nešto što nam nije bilo dozvoljeno da uradimo sredstvima kompanije.
- biramo i sarađujemo samo sa etičkim, kvalifikovanim trećim licima od poverenja i nikada ne koristimo njihove usluge za vršenje bilo kakvih nezakonitih radnji.
- ne angažujemo treće lice da uradi nešto što sami ne možemo etički ili zakonito da uradimo. Angažovanje trećeg lica da neposredno izvrši neprimereno plaćanje ili ponudi pogodnost predstavlja povredu našeg kodeksa. Sva treća lica moramo pažljivo proveriti primenom naših procedura poznavanja i praćenja pre nego što ih angažujemo da rade za nas.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Ključni pokazatelji rizika od mita i korupcije

Dostavite svom lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja ili Sektoru za praćenje usklađenosti poslovanja na compliance@united.group svaku od sledećih **sumnjivih aktivnosti ili upozoravajućih indikatora kod trećeg lica:**

- ! Treće lice zahteva neuobičajene načine plaćanja (npr. odstupanje od standardne prakse i korišćenje više računa, sa plaćanjem unapred, podeljeno na male iznose, u gotovini i sl., u zemlji ili valuti koja se razlikuje od domicila trećeg lica ili zemlje u kojoj će se poslovi obavljati).
- ! Treće lice zahteva diskretiono ovlašćenje da sam obavlja službene poslove u odnosima sa državnim organima ili je angažovanje konkretnog trećeg lica podsticao ili zahtevao funkcioner.
- ! Treće lice traži naknadu u vidu političkog/dobrotvornog doprinosa ili naknadu baziranu na učinku (tj. naknada za uspešno zaključenje posla, bonusna naknada i druge uslovne naknade).
- ! Treće lice je preporučio neko ko može imati koristi od njegovog izbora.
- ! postoje aktuelni ili raniji navodi o neprimerenom ponašanju trećeg lica, uključujući i neprimerena plaćanja.
- ! Treće lice odbija da otkrije identitet vlasnika firme, partnera ili poslodavaca.
- ! Treće lice odbija da pravilno dokumentuje izdatke ili zahteva izradu netačnih faktura, ugovora ili druge dokumentacije.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
СVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

Scenario iz stvarnog života

Q

Aleksandrin tim radi na dokumentaciji koju je potrebno dostaviti radi učešća na tenderu za javnu nabavku. Pozvala ju je sekretarica državnog službenika koji je zadužen za tender. Sekretarica je navela da je nečak državnog službenika nedavno diplomirao, da je zainteresovan za karijeru u medijima i da bi voleo da počne kao pripravnik u United Grupi. Kako Aleksandra treba da postupi?

A

Aleksandra treba da obavesti lokalnog službenika za praćenje usklađenosti poslovanja ili rukovodioca Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe, koji će je uputiti kako na najbolji način da odbije zahtev, a da pritom ne ugrozi svoj odnos sa službenikom zaduženim za tender.

Q

Andrej upravlja isporukom vjetroturbina za potrebe poslovanja United Group. Javili su se problemi sa carinjenjem, a konsultant sa kojim sarađuje je sugerisao da bi nuđenjem poklon kartice nadležnim carinskim službenicima mogli da ubrzaju postupak. Da li Andrej treba da posluša savet konsultanta?

A

Carinici su funkcioneri i nezakonito je nuditi im bilo kakvo plaćanje radi pribavljanja dozvole. Poklon kartice su gotovinski ekvivalenti i jednako su zabranjene Kodeksom.

Prema tome, Andrej ne bi trebalo da posluša savet i trebalo bi da se odmah obrati lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja radi razgovora o narednim koracima.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

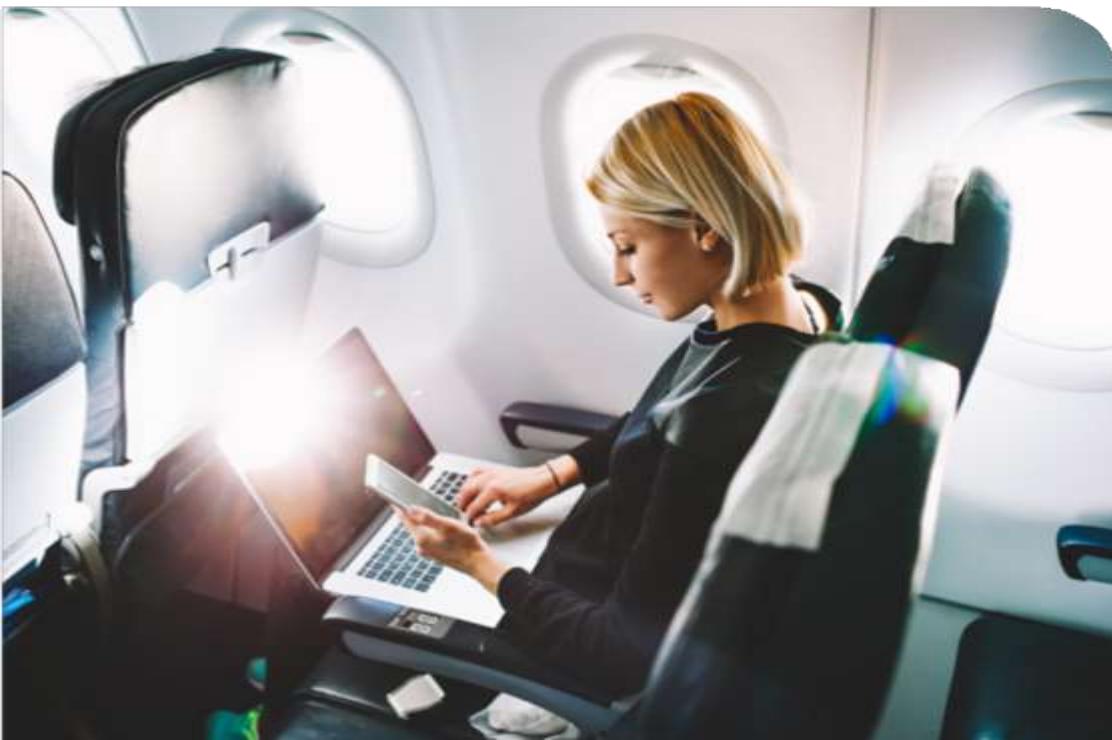
6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

4.2 Pokloni, reprezentacija i putovanja

Veoma je uobičajeno da se odnosi sa partnerima uspostavljaju i jačaju poslovnim ručkovima, reprezentacijom i malim poklonima ili plaćanjem putovanja u organizaciji trećeg lica kada postoji legitimna poslovna svrha. Ovi postupci su prihvatljivi unutar United Group, osim u slučaju da im je cilj – ili da postoji makar i naznaka da bi cilj moglo da im bude – da se zauzvrat obezbedi protekcija ili neprimerena radnja.

S obzirom na to da je shvatanje šta se smatra uobičajenim i primerenim subjektivno, uz značajne razlike u zavisnosti od pojedinca, te da lako može pogrešno da se protumači, od nas se zahteva da odgovorno ulazimo u svoje poslovne odnose i da se pridržavamo pravila i postupka odobravanja United Group u vezi s poklonima, reprezentacijom i putovanjima.

**Odgovorno postupanje sa poklonima,
reprezentacijom i putovanjima znači da:**

- moramo da budemo sigurni da su svi pokloni, reprezentacija i putovanja dati u dobroj veri, da se daju povremeno, da su razumni i primereni i da se ne daju sa namerom uticanja na odlučivanje primaoca ili sticanja neprimerene poslovne prednosti.
- tačno evidentiramo troškove ručkova, reprezentacije, poklona i putovanja u našim izveštajima o troškovima.
- ne dajemo i ne primamo poklone u gotovini, uključujući i poklon kartice ili vaučere.
- prihvatamo reprezentaciju ili putovanja samo ako postoji valjana poslovna svrha.
- ne tražimo poklone, reprezentaciju i putovanja i ne nudimo ih ako se od nas traže.
- u slučaju reprezentacije, nudimo reprezentaciju samo ako događaju prisustvuje i predstavnik United Grupe.
- ne nudimo poklone funkcionerima, izuzev marketinškog materijala male vrednosti.
- tražimo i pribavljamo odobrenje Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja pre nego što ponudimo ili prihvativmo poklone, reprezentaciju ili putovanje, u slučajevima kada je to potrebno.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Scenario iz stvarnog života

Q

Ivan je dobio iPad od potencijalnog dobavljača u toku postupka poziva za dostavljanje ponuda. Zna da prihvatanje poklona nije u skladu s Kodeksom, ali se istovremeno plaši da bi odbijanjem mogao da ugrozi odnos sa potencijalnim poslovnim partnerom. Kako Ivan treba da postupi?

A

Ivan treba da se obrati lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja ili rukovodiocu Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe, koji će mu pomoći u iznalaženju najbolje strategije kako da poklon vrati, a da ne uvredi potencijalnog dobavljača.

Q

United Grupa spoznoriše medijski događaj povodom premijere novog filma. Katarina je zadužena za izradu liste zvanica i želela bi da pozove dva predstavnika opštine u kojoj je film snimljen. Seća se da postoje određena ograničenja vezana za reprezentaciju i za funkcionere, ali ne može da se seti tačno koja. Kako Katarina treba da postupi?

A

Katarina treba da bude sigurna da će događaju prisustvovati predstavnici United Grupe i da pre nego što ponudi karte pribavi odobrenje Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

4.3 Sukob interesa

Uvek postupamo u najboljem interesu United Grupe i nastojimo da izbegnemo stvarne, potencijalne ili percipirane sukobe interesa. To znači da uvek moramo da se oslanjam na svoju moć rasuđivanja i izbegavamo situacije u kojima naši lični interesi i odnosi mogu biti protivni ili izgledati kao da su protivni onome što je najbolje za United Grupu.

Sukobi interesa mogu našteti našem ugledu, izložiti nas tužbama i uticati na našu sposobnost zadržavanja postojećih poslova ili pronalaženja novih.

Od svih zaposlenih i zastupnika United Grupe se očekuje da prepoznaju kada su u stvarnom ili potencijalnom sukobu interesa ili kada može izgledati kao da su u sukobu interesa, da isti prijave i da se izuzmu iz postupka odlučivanja.

Kada niste sigurni, razgovarajte o situaciji sa svojim rukovodiocem i lokalnim službenikom za praćenje usklađenosti poslovanja i prijavite svaki stvarni, potencijalni ili percipirani sukob interesa u skladu sa postupkom koji je definisan u našoj Politici sukoba interesa.

Nedostavljanje zahteva za proveru sukoba interesa ili nepridržavanje uputstava dobijenih od Odbora za sukobe interesa može da dovede do izricanja disciplinskih mera, uključujući i mogući raskid ugovora o radu.

Šta je sukob interesa?

Sukob interesa može da se javi kada naši lični interesi utiču, imaju potencijal da utiču ili postoji percepcija da utiču na odlučivanje United Grupe.

Sukobi mogu da nastanu kada mi, odnosno u nekim slučajevima članovi naše uže porodice, imamo poslovne, finansijske ili bliske lične odnose sa našim sadašnjim, bivšim ili potencijalnim:

- korisnicima i dobavljačima;
- konkurentima i ostalim trećim licima
- zaposlenima u United Grupi
- regulatornim organima
- korisnicima bespovratnih sredstava ili donacije United Grupe.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Obuhvat poslovanja United Grupe je širok i konstantno se razvija, što znači da se i definicija sukoba interesa stalno menja.

U nastavku je dat spisak situacija koje mogu da dovedu do sukoba interesa i trebalo bi ih prijaviti:

- prethodno zaposlenje u državnom organu, kod konkurenta, dobavljača ili korisnika;
- neposredna ili posredna nadređenost članu porodice, bliskom prijatelju ili partneru u United Grupi ili ako su zaposleni kod dobavljača ili partnera United Grupe;
- ugovaranje ili angažovanje usluga firmi koje su u vlasništvu zaposlenih u United Grupi ili su povezane sa zaposlenima u United Grupi;
- svaki spoljni radni, poslovni, savetodavni ili konsultantski odnos sa drugim privrednim društvom;
- ulaganja u privatna privredna društva koja su trenutni ili potencijalni konkurenți United Grupe ili imaju poslovni odnos sa United Grupom.

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
СВОЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

6. OSLOBAĐANJA OD
ПРИМЕНЕ И ИЗМЕНЕ

7. ПОТВРДА

Izbegavanje sukoba interesa znači da:

- izbegavamo situacije u kojima nas naši spoljni interesi, uključujući i spoljno zaposlenje, ulaganja ili odnose, sprečavaju da donosimo dobre odluke za United Grupu ili mogu da stvore utisak da nismo u stanju da uspešno obavljamo svoj posao.
- izbegavamo da vršimo pritisak na kolege da donešu odluke koje nisu u skladu s najboljim interesima United Grupe.
- vodimo računa o tome da poslovne prilike koje su stvorene korišćenjem imovine ili informacija United Grupe ili našeg položaja u United Grupi ne bi trebalo koristiti za sticanje lične koristi.
- obelodanujemo sve spoljne aktivnosti ili odnose koje imamo korišćenjem mehanizma za prijavljivanje sukoba interesa i o tome obaveštavamo svog rukovodioca.
- bez odlaganja otkrivamo stvarne, potencijalne ili percipirane sukobe interesa u skladu s postupkom koji je definisan Politikom sukoba interesa.
- suzdržavamo se od radnji koje spadaju u otkriveni sukob interesa dok traje postupak po podnetom zahtevu.
- izbegavamo prihvatanje bilo kakvih poklona ili reprezentacije koji nas sprečavaju u donošenju objektivnih odluka i pridržavamo se postupka obelodanjanja informacija o poklonima i reprezentaciji United Grupe.

Brine vas da ste možda u sukobu interesa?

1. Razgovarajte o svom potencijalnom sukobu interesa sa svojim rukovodiocem ili se obratite lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja za dodatna uputstva.

2. Ako nakon obraćanja navedenim licima za savet smatrate da određeni lični interes ili aktivnost može da bude u sukobu sa interesima United Grupe ili da stvara utisak da utiče na ostvarivanje interesa United Grupe, od vas se zahteva da popunite obrazac »Prijava interesa«, u kojem ćete transparentno odgovoriti na sve tražene informacije.

3. Vaš rukovodilac ili lokalni službenik za praćenje usklađenosti poslovanja će razmotriti vaš zahtev i pratiti dalje korake.

4. Sačekajte da dobijete odgovor pre nego što krenete s obavljanjem aktivnosti koja bi mogla da dovede do sukoba interesa.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИМО SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. ПОТВРДА

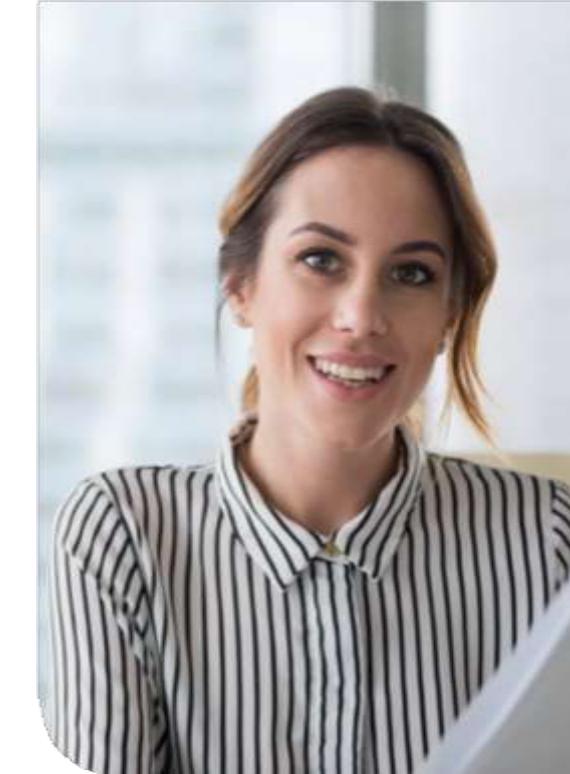
Scenario iz stvarnog života

Q

Bojanin blizak prijatelj se prijavljuje za zaposlenje u United Grupi u Bojaninom timu. Kako Bojana treba da postupi?

A

Bojana treba da otkrije potencijalni sukob interesa popunjavanjem obrasca »Prijave sukoba interesa« i da se izuzme iz postupka odlučivanja o prijemu u radni odnos, ako u njemu učestvuje.

Q

Emilov tim razvija novi proizvod i traži novu softversku aplikaciju koja će podržavati taj projekat. Emil se setio da je njegov brat suosnivač novoosnovanog preduzeća koje pruža slične usluge i to je napomenuo svom rukovodiocu. Da li Emil treba još nešto da uradi?

A

Emil treba da otkrije potencijalni sukob interesa popunjavanjem obrasca »Prijave sukoba interesa« i da se izuzme iz postupka nabavke, ako u njemu učestvuje.

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

4.4 Tačne finansijske evidencije i sprečavanje prevara

Evidencije o svim poslovnim aktivnostima vodimo tačno, iskreno i u skladu sa zakonom. Sve naše finansijske informacije, uključujući i račune korisnika, rashode i finansijske izveštaje, moraju se voditi sa razumnim i odgovarajućim nivoom detaljnosti i blagovremeno čuvati i moraju adekvatno odražavati naše transakcije.

Vršenje netačnih unosa ili unosa koji dovode u zabludu u našim evidencijama ili zaobilaženje internih kontrola je zabranjeno i može dovesti do krivičnog gonjenja ili raskida ugovora o radu. Od zaposlenih se očekuje da u knjige ili evidencije United Grupe ne unose i iz njih ne brišu informacije kojima se namerno krije, dovodi u zabludu ili prikriva prava priroda bilo koje finansijske ili nefinansijske transakcije ili rezultata. Sve transakcije moraju biti u potpunosti dokumentovane, moraju se odnositi na poslovanje i moraju biti odobrene od strane organa odgovarajućeg nivoa.

Informacije izvedene iz naših evidencija dostavljaju se našim akcionarima i zajmodavcima, kao i državnim organima. Shodno tome, naše računovodstvene evidencije moraju biti u skladu kako s našim procedurama interne kontrole i obelodanjivanja, tako i s opšteprihvaćenim računovodstvenim principima i poreskim zahteyima, uključujući i sve zakone i propise. Naša saopštenja za javnost i izveštaji koje podnosimo državnim organima moraju sadržati informacije koje su potpune, poštene, tačne, blagovremene i razumljive.

Izvršenje prevarе, kao i neprijavljivanje prevare o kojoj lice ima saznanja, je krivično delo kažnjivo u skladu sa zakonom. Razumemo značaj naše uloge u otkrivanju i sprečavanju prevara i ne pomažemo niti omogućavamo svesno bilo kom trećem licu da izvrši prevaru.

Sprečavanje prevara znači da:

- se pridržavamo odgovarajućih standarda i politika računovodstva i izveštavanja.
- se pridržavamo unutrašnjih akata kompanije.
- zaključujemo isključivo pisane ugovore koji tačno opisuju sporazum i sadrže sve uslove zaključenog posla.
- pažljivo proveravamo verodostojnost i tačnost finansijskih informacija, kao što su informacije u zahtevima za naknadu troškova, fakturama dobavljača i izveštajima rukovodstvu.
- nikada ne odobravamo plaćanje nejasno određenih ili upitnih troškova ili faktura trećih lica koje su neadekvatno dokumentovane ili nepotpune i ne sadrže sve atribute propisane zakonom.
- dostavljamo potpun, verodostojan i tačan ekspertski izveštaj.
- koristimo službene kartice samo za plaćanje legitimnih poslovnih troškova.
- nikada ne koristimo nikavu imovinu kompanije, uključujući i stručna i tehnička znanja, za sticanje lične dobiti ili koristi.
- pridržavamo se postupka nabavki United Grupe i ne zaključujemo ugovor pre nego što dobijemo potrebna odobrenja.
- ne postupamo na način koji namerno dovodi u zabludu, što uključuje: podnošenje lažnih zahteva za naplatu troškova, falsifikovanje, uništavanje, manipulisanje ili izmena dokumenata, evidencija ili zahteva.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

Scenario iz stvarnog života

Q

Vladimir je član računovodstvenog tima i od njega je traženo da deo prihoda iz tekućeg kvartala preknjiži u naredni, bez jasnog obrazloženja. Kako Vladimir treba da postupi?

A

Vladimir treba od lica koje od njega to traži da zahteva dodatno razjašnjenje razloga za takav zahtev. Ako i nakon toga sumnja da li je preknjiženje prihoda dozvoljeno, na uočeni mogući problem treba da ukaže svom rukovodiocu ili lokalnom finansijskom direktoru.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

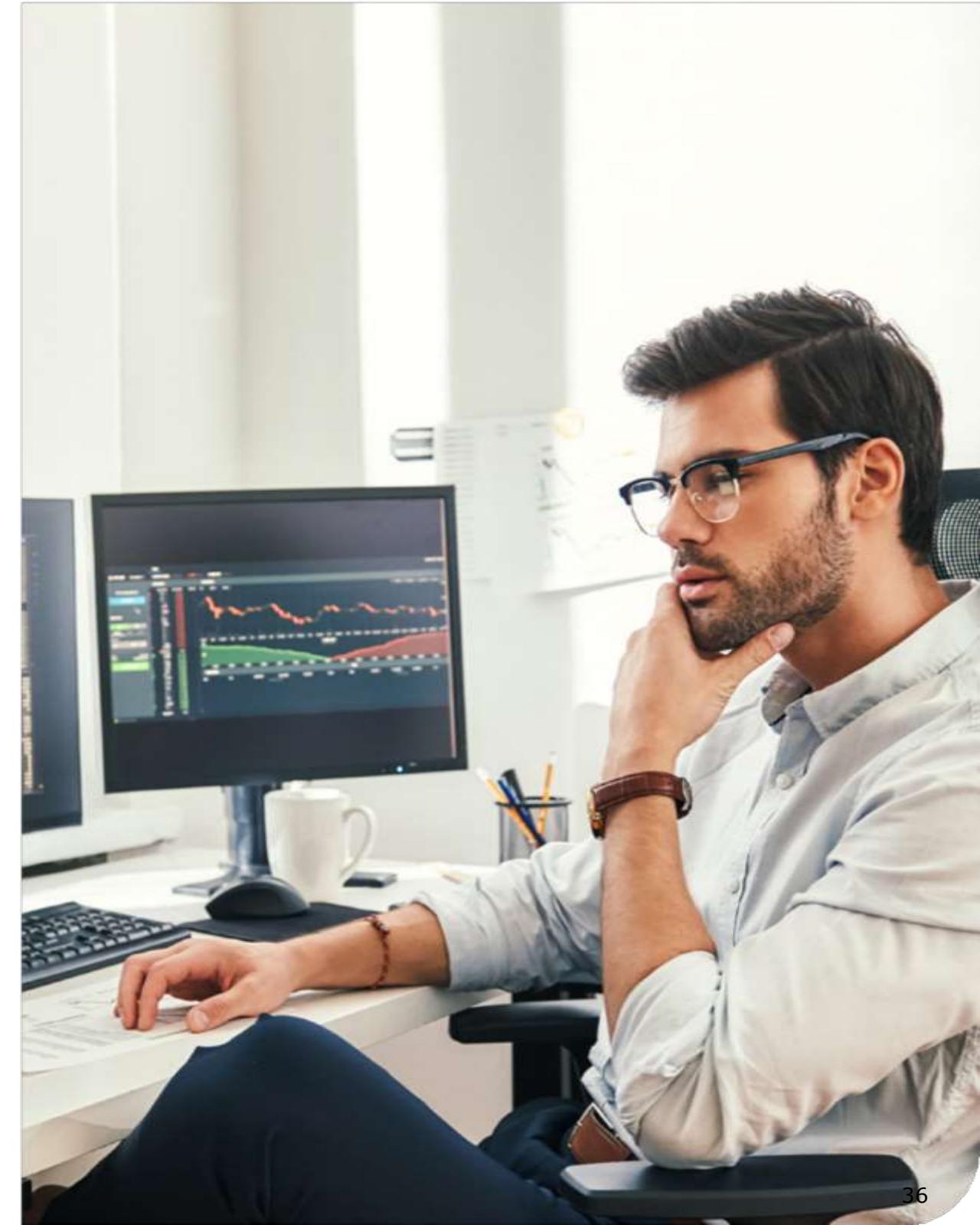
4.5 Sankcije i trgovinska ograničenja

Kao međunarodna kompanija, svoje proizvode i usluge pružamo u velikom broju zemalja. Posvećeni smo poštovanju važećih sankcija, izvoznih i uvoznih ograničenja, propisa o sprečavanju pranja novca, te carinskih i drugih relevantnih zakona u zemljama u kojima obavljamo delatnost i poslujemo.

Svako od nas je odgovoran za poznavanje zakona koji se primenjuju na naše radno mesto. Ako u toku svog zaposlenja u United Grupi stupite u bilo kakvu transakciju ili aranžman koji predstavljaju kršenje zakonskih propisa o sankcijama, United Grupa bi zbog vas morala da odgovara i plati značajne iznose na ime novčanih kazni, a takođe ćete možda i lično odgovarati.

Za više informacija o rizicima od sankcija, samom Programu United Grupe za poštovanje sankcija i proveri da li se lica nalaze pod sankcijama, proučite našu Politiku sankcija.

S obzirom na to da ova oblast ume da bude komplikovana, molimo vas da sva pitanja dostavite Sektoru za praćenje usklađenosti poslovanja na compliance@united.group iako niste sigurni da li transakcija ili aranžman koji planirate predstavlja kršenje zakonskih propisa o sankcijama.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

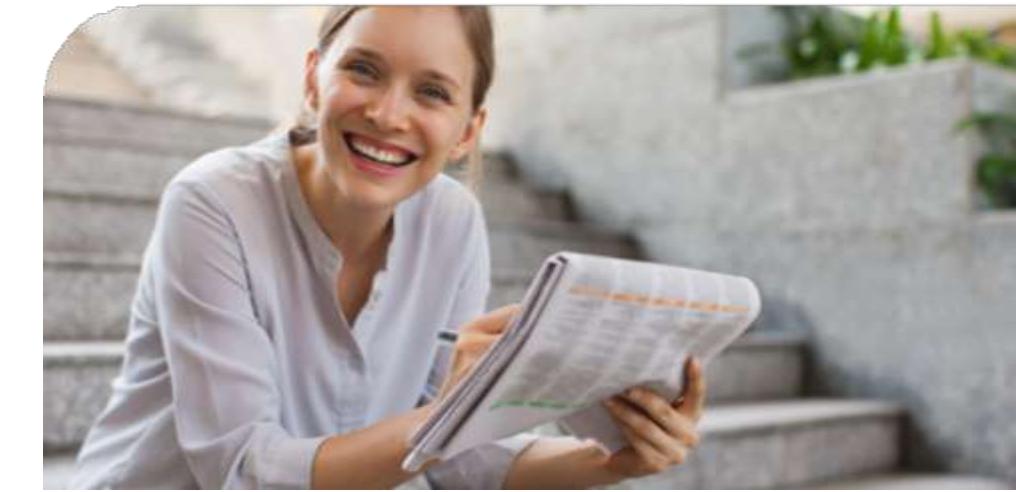
6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Poštovanje sankcija i trgovinskih zakona znači da:

- moramo da budemo sigurni da ne omogućavamo transakcije protivno zakonskim propisima o sankcijama i da ne pomažemo fizičkim licima, trećem licu ili poslovnom partneru da zaobiđe sankcije.
- uvek postupamo u skladu s uputstvima sadržanim u Politici sankcija prilikom poslovanja koje uključuje države ili fizička lica na koje se sankcije možda primenjuju.
- ako obavljamo poslove sa novim trećim licem ili posrednikom, obezbeđujemo da finansijske provere obuhvataju i dokumentovanje stvarnih vlasnika.
- od Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja zahtevate obuku ako smatrate da prilikom obavljanja vaših poslova možete sebe ili United Grupi izložimo riziku od sankcija;
- zatražite pomoć ako niste sigurni da li određenu transakciju treba da realizujete;
- na sve neuobičajene uslove međunarodne trgovine ili preusmeravanja plaćanja preko trećih lica ili trećih zemalja ukažete Sektoru za praćenje usklađenosti poslovanja.

Scenario iz stvarnog života

Q

A

Jovana je iz novina saznala da je jedan od akcionara u privrednom društvu sa kojim je njen tim nedavno zaključio ugovor o nabavci preko noći stavljen na listu fizičkih lica koja su pod sankcijama. Kako Jovana treba da postupi?

Jovana odmah treba da obavesti lokalni tim pravnih poslova ili rukovodioca Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe, koji će izvršiti procenu rizika od sankcija i savetovati je o narednim koracima.

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

4.6 Poštena konkurenčija

Zakoni o zaštiti konkurenčije (koji se takođe nazivaju i zakonima o sprečavanju monopolja) zabranjuju dogovore među konkurentima koji sprecavaju, ograničavaju ili remete konkurenčiju. Takođe zabranjuju i zloupotrebu dominantnog tržišnog položaja od strane privrednih društava koja takav položaj imaju. United Grupa uvek postupa u skladu s domaćim i pravilima Evropske unije o zaštiti konkurenčije.

Najozbiljniji vidovi kršenja zakona o zaštiti konkurenčije nazivaju se kartelima. Karteli su nezakoniti dogovori među konkurentima o:

Nameštanju cene:

dogovori među konkurentima o podizanju ili stabilizovanju cena.

Podeli tržišta:

dogovori o podeli (i) kupaca, kroz dogovor o tome da konkurenti neće jedni drugima pokušavati da preuzmu postojeće kupce; (ii) teritorija, kroz dogovor o geografskoj podeli tržišta; i/ ili (iii) proizvoda, kroz dogovor da ne proizvode određene proizvode.

Nameštanju ponuda:

dogovori o tome da neće jedni drugima predstavljati pravu konkurenčiju na tenderima, čime se jednom od članova kartela omogućava da pobedi na tenderu. Učesnici u kartelu za nameštanje ponuda mogu na smenu da budu „pobednici“ tako što će se dogоворити о начину подношења понуда, pri čemu neki konkurenti mogu da pristanu da uopšte ne podnose ponudu.

Bojkotima:

dogovori o tome da se od firme sa kojom kartel pregovara ne kupuju proizvodi ili usluge, odnosno da joj se ne isporučuju proizvodi ili usluge, ako ta firma ne prihvati uslove koje kartel nudi.*is negotiating, unless the business accepts the terms and conditions offered by the cartel.*

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANJA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

Karteli su uvek nezakoniti, jer im je jedini cilj ograničavanje konkurenčije. Drugi sporazumi među konkurentima mogu biti zakoniti, u zavisnosti od okolnosti (npr. zajedničko korišćenje mreže, ugovori o pristupu mreži itd.). Uvek se konsultujte sa svojim Sektorom pravnih poslova ako razmatrate mogućnost zaključenja takvih sporazuma.

Uopšteno govoreći, takođe je nezakonito s konkurentima razmenjivati osetljive informacije vezane za konkurenčiju ili o njima razgovarati. Osetljive informacije vezane za konkurenčiju su sve informacije koje nisu javno dostupne i koje bi bile od značaja za poslovne odluke konkurenta. Ako od konkurenta dobijete nezahtevanu elektronsku poštu ili elektronske poruke koje sadrže osetljive informacije vezane za konkurenčiju, morate odgovoriti jasnom izjavom da ne želite da primate takve informacije i o toj razmeni elektronske pošte morate odmah obavestiti lokalni Sektor za pravne poslove.

Privredna društva s dominantnim položajem takođe mogu da krše zakone o zaštiti konkurenčije zloupotrebom tog položaja. Sledeći postupci su primeri nezakonite zloupotrebe dominantnog položaja:

Predatorsko formiranje cena: prodaja proizvoda po ceni nižoj od troškova njegove proizvodnje da bi se konkurenti istisnuli sa tržišta ili da bi se rivali kaznili na način kojim se smanjuje konkurenčija.

Vezivanje: prodaja jednog proizvoda, ali samo pod uslovom da kupac takođe kupi i drugi (ili vezani) proizvod, ili da barem pristane da taj proizvod ne kupuje ni od jednog drugog dobavljača.

Odbijanje poslovanja: odbijanje preduzeća sa dominantnim položajem da posluje sa kupcima ili dobavljačima kada sprečava ili preti konkurentima na tržištu da bi povećalo ili očuvalo svoju tržišnu moć.

Kršenja zakona o zaštiti konkurenčije mogu dovesti do izricanja novčanih kazni u visini i do 10% godišnjeg prometa privrednog društva. Fizičkim licima koja učestvuju u takvim kršenjima takođe mogu da budu izrečene sankcije. Zakoni o zaštiti konkurenčije su složeni i mogu se razlikovati od zemlje do zemlje. Ako niste sigurni, uvek treba da se obratite lokalnom timu za pravne poslove.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Scenario iz stvarnog života

Q

Konstantina učestvuje u privrednoj konferenciji i na pauzi za ručak joj prilazi prijatelj koji radi kod konkurenta i počinje da priča o planovima svog poslodavca da ne učestvuje na jednom predstojećem tenderu, već da se fokusira na drugo geografsko područje. Kako Konstantina treba da postupi?

A

Konstantina ne bi smela da razgovara o poslovnoj strategiji United Grupe sa svojim kolegom, niti s bilo kim ko nema stvarnu poslovnu potrebu da bude upoznat s tim informacijama.

U konkretnom slučaju, trebalo bi da prekine razgovor i odmah ode, s tim da incident odmah prijavi lokalnom službeniku za praćenje usklađenosti poslovanja ili rukovodiocu Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe.

Q

Viktor je od jednog od naših konkurenata dobio osetljive informacije o formiranju cena. Kako Viktor treba da postupi?

A

Viktor treba odmah da se obrati svom rukovodiocu ili svom timu za pravne poslove pre preduzimanja bilo kakvih daljih radnji.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

4.7 Zaštita podataka i privatnost

Još jedan od načina da pokažemo da cenimo našu zajednicu jeste zaštita privatnosti njenih članova. Oni nam ukazuju poverenje i oslanjaju se na nas prilikom rukovanja osetljivim informacijama na osnovu kojih je moguće odrediti njihov identitet, a koje razmenjuju međusobno i sa nama („podaci o ličnosti“).

United Grupa je posvećena zaštiti podataka o ličnosti u skladu s lokalnim zakonima, uključujući i Opštu uredbu Evropske unije o zaštiti podataka (GDPR), u cilju zaštite privatnosti i identiteta svih uključenih lica.

Takođe imamo i ugovorne aranžmane koji uređuju način na koji obrađujemo i razmenjujemo podatke.

Podaci o ličnosti između ostalog, bez ograničavanja, mogu da obuhvataju sledeće vrste podataka:

- o podatke o beneficijama
- o podatke o naknadama
- o zdravstvene evidencije
- o kontakt podatke, kao što su adrese stanovanja i brojevi telefona
- o podatke o saobraćaju
- o poreske podatke
- o bankovne ili finansijske podatke

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Svako od nas ima dužnost da zaštiti sopstvene podatke o ličnosti, kao i podatke o ličnosti drugih (uključujući i naše kolege i korisnike).

Niko od nas ne sme da pristupi podacima o ličnosti naših kolega ili klijenata bez posebnog odobrenja i bez poslovne potrebe. Ako zbog prirode svog posla nailazite na ovu vrstu podataka, morate ih s posebnom pažnjom zaštititi od gubitka, krađe ili nenamernog otkrivanja i možete ih koristiti isključivo za svrhu za koju su povereni i u skladu s politikom privatnosti koja se primenjuje na vašoj lokaciji.

Kada je podatke o ličnosti potrebno poslati drugom primaocu, trebalo bi da proverite politiku privatnosti koja se primenjuje na vašoj lokaciji i da od lokalnog Lica za zaštitu podataka o ličnosti dobijete odobrenje za prenos podataka o ličnosti trećim licima, kako biste obezbedili primenu odgovarajućih mera zaštite bezbednosti kod spoljnog izvora. Ako imate dodatnih pitanja o načinima na koje štitimo podatke o zaposlenima ili treba da prijavite njihovo otkrivanje ili sumnju da su otkriveni, konsultujte se sa svojim rukovodiocem ili Licem za zaštitu podataka o ličnosti na nivou United Group na dpo@united.group.

Zaštita podataka o ličnosti znači da:

- se pridržavamo važećih zakona o zaštiti podataka.
- podatke o ličnosti prikupljamo, koristimo i čuvamo isključivo u zakonite svrhe i kada je to opravданo neophodno radi ostvarivanja zahteva poslovanja.
- podatke o ličnosti razmenjujemo sa drugima samo kada imamo legitiman poslovni interes ili opravdan zakonski osnov, kada moramo da izvršimo zakonsku obavezu ili kada lice na koje se podaci odnose to zahteva.
- postupamo s naročitom pažnjom prilikom rukovanja osetljivim podacima o ličnosti, kao što su podaci o veroispovesti, ideološkom ili političkom opredeljenju, rasi ili zdravstvenom stanju, te medicinski ili biometrijski podaci.
- pohađamo godišnje obuke o privatnosti podataka i informacionoj bezbednosti i pažljivo ih pratimo.
- svaku sumnju ili stvarno neovlašćeno korišćenje, otkrivanje ili pristup podacima odmah prijavimo lokalnom Licu za zaštitu podataka o ličnosti.
- kada koristimo treća lica koja pružaju usluge za nas, obezbeđujemo da primenjuju isti nivo i posvećeni su istom nivou zaštite podataka o ličnosti i da se njihove obaveze u tom smislu ogledaju u uslovima ugovora.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИTIMO
СВОЈЕ POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

Scenario iz stvarnog života

Q

Dimitrije radi na razvoju novog proizvoda koji će, između ostalog, obrađivati podatke o ličnosti, a pošto je prošao obuku o zaštiti podataka o ličnosti, zapamtio je da bi to moglo da predstavlja rizik. Kako Dimitrije treba da postupi?

A

Dimitrije je u pravu kada misli da je za rizike vezane za aplikaciju potrebno pribaviti odobrenje i sa stanovišta zaštite podataka. Potrebno je da se obrati lokalnom Licu za zaštitu podataka o ličnosti da bi dobio njegovo odobrenje.

Q

Mirko radi u Sektoru marketinga i razmatra da li da kontaktira klijenta koji je ranije bio na njegovo marketinškoj listi, ali je naknadno ažurirao izabrane opcije vezane za marketing i odjavio se sa liste. Da li to sme da uradi?

A

Ne. Mirko uvek mora da se uveri da se od korisnika traži da izričito pristanu na prijem marketinških poruka i da proveri da nisu već otkazali opciju prijema marketinške korespondencije od njega. U okolnostima kao u ovom slučaju, ne sme da kontaktira korisnika.

Q

Igor se tek pridružio marketinškom timu i pita se da li može da kontaktira korisnike svog bivšeg poslodavca čije podatke je poneo sa sobom pre nego što je dao otakaz. Kako Igor treba da postupi?

A

Podaci o korisnicima predstavljaju podatke o ličnosti. Igorov bivši poslodavac stoga ima obaveze prema svojim korisnicima da te podatke bezbedno čuva. Igorov neovlašćen pristup i uzimanje tih podataka predstavlja povredu bezbednosti podataka. Može da postoji obaveza njenog prijavljivanja regulatornom organu i korisnicima kojih se tiče, u zavisnosti od toga koliko je ozbiljna. Dakle, Igor bi mogao da snosi i krivičnu i građansko-pravnu odgovornost.

Shodno tome, Igor ne bi smeо da koristi listu klijenata svog bivšeg poslodavca dok radi u United Grupi, a ni listu klijenata United Grupe u slučaju da odluči da nađe drugi posao.

5

KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE

1. O NAŠEM KODEKU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

Zaštita naše imovine i informacija

Fizička imovina, kao što su objekti i oprema, ali i nematerijalna imovina, kao što su poverljive informacije, softver i intelektualna svojina, od suštinskog su značaja za naš uspeh. Štitimo je od krađe, gubitka ili oštećenja, zloupotrebe i neovlašćenog pristupa.

Ako imate pitanja o tome šta su poverljive informacije ili informacije o intelektualnoj svojini (IP) ili kako s njima da postupate, обратите se članu Sektora pravnih poslova na svojoj lokaciji.

Zaštita naše imovine znači:

- da se pridržavamo utvrđenih smernica, u zavisnosti od vrste imovine i poslovne strategije, da bismo zaštitili intelektualnu svojinu i poverljive informacije United Grupe.
- da poštujemo prava intelektualne svojine i poverljive informacije svih lica, uključujući i treća lica i konkurenте.
- da uvek tražimo i pribavljamo odgovarajuću dozvolu pre kopiranja, distribuiranja ili drugog korišćenja bilo kakvih materijala zaštićenih autorskim pravom ili drugih zaštićenih materijala koje United Grupa već ne poseduje ili na koje nema pravo korišćenja.
- da koristimo imovinu i resurse United Grupe sa dužnom pažnjom i za legitimne poslovne svrhe.
- da ne krademo i ne trošimo rasipnički imovinu kompanije i ne koristimo je za sticanje lične koristi.
- da prijavljujemo sve znake prevare ili zloupotrebe u vezi s imovinom United Grupe.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANAKA I ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO S
INTEGRITETOM

5. KAKO ŠТИТИМО
SVOJE POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. ПОТВРДА

5.2 Korišćenje tehnologije i informaciona bezbednost

United Grupa nam poverava tehnologiju koja nam je potrebna da bismo uspešno obavljali svoj posao.

Obezbeđivanje zaštite naših
informacionih sredstava znači:

- da pravilno označavamo informacije, bezbedno ih čuvamo i pristup ograničavamo samo na one koji sa njima moraju da budu upoznati.
- da se prema svim pristupnim lozinkama odnosimo kao prema krajnje poverljivim informacijama i ne razmenjujemo ih sa drugima, jer na taj način može doći do otkrivanja poslovnih ili ličnih informacija. Ako je pristupna lozinka otkrivena bilo kome, potrebno ju je promeniti u najkraćem mogućem roku kako bi ostala poverljiva.
- da zaključavate svoju radnu stanicu, računar, lične uređaje i telefone kada ih ne koristite.
- da postupate oprezno prilikom kopiranja, slanja ili odlaganja osetljivih papirnih dokumenata, diskova, snimaka ili druge imovine United Grupe i ne odlažete ih na mestu ili u formatu u kom bi informacije mogle biti presretnute. Svaki gubitak ili krađu treba odmah prijaviti lokalnom službeniku za informacionu bezbednost na cybersec@united.group.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

Obezbeđivanje zaštite naših informacionih sredstava znači:

- da se upoznajete s politikama United Grupe koje se odnose na informacionu bezbednost i ih se pridržavate.
- da kada putujete, nikada ne ostavljate svoje uređaje (laptop računare, lične uređaje, telefone, tablete itd.), datoteke i svu ostalu imovinu kompanije bez nadzora.
- da osetljive informacije i naloge elektronske pošte štitite pristupnom lozinkom kada ih ne koristite.
- da je sve fakture za iznos veći od 2.000 € (i ulazne i izlazne) potrebno zaštititi mehanizmom dvofaktorske autentifikacije. Za bliže informacije konsultujte se sa svojim lokalnim timovima za informacionu bezbednost ili se obratite na adresu tima za informacionu bezbednost Grupe na cybersec@united.group.
- da nikada ne pristupate linkovima i ne otvarate priloge u nezahtevanim porukama elektronske pošte, osim kada ste proverili i potvrdili da dolaze iz legitimnih izvora.
- da u slučaju gubitka ili krađe bilo kog vašeg uređaja u vlasništvu kompanije ili uređaja koji sadrže informacije o kompaniji, incident odmah prijavite svom rukovodiocu i timu za informacionu bezbednost u vašoj zemlji. Tim za informacionu bezbednost će možda moći da ograniči rizik od povrede podataka u slučaju da su ti uređaji kompromitovani.

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠTITIMO SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. POTVRDA

Scenario iz stvarnog života

Q

Đorđe često putuje i navikao je da prima poslovne telefonske pozive na svom mobilnom telefonu i da koristi svoj službeni laptop računar dok čeka na terminalima i tokom dugih putovanja vozom ili avionom. Sta Đorđe treba da učini da bi zaštitio poverljive informacije?

A

Đorđe ne bi trebalo da razgovara o osjetljivim podacima na javnim mestima gde ga drugi mogu čuti, uključujući taksije, vozove i avione, i trebalo bi da svoje službene uređaje uvek drži kod sebe.

6

OSLOBAĐANJA OD PRIMENE
I IZMENE

1. O NAŠEM KODEKSU POSLOVNOG PONAŠANAKA I ETIKE
2. KAKO ZAJEDNIČKI RADIMO
3. KAKO POSTUPAMO BEZBEDNO I ODGOVORNO
4. KAKO POSTUPAMO S INTEGRITETOM
5. KAKO ŠТИМО SVOJE POSLOVANJE
6. OSLOBAĐANJA OD PRIMENE I IZMENE
7. ПОТВРДА

U retkim okolnostima može se zahtevati oslobađanje od primene ovog Kodeksa.

Zahtev za oslobađanje od primene ovog Kodeksa morate u pisanom obliku uputiti rukovodiocu Sektora za praćenje usklađenosti poslovanja na nivou Grupe, koji ima ovlašćenje da odluči da li će odobriti oslobađanje od primene. Međutim, svako oslobađanje od primene ili izmenu ovog Kodeksa za službenike na nivou izvršnih direktora mora da odobri naš Bord direktora ili njegovi imenovani odbori i isti će odmah biti obelodanjeni u meri u kojoj to nalaže zakon ili propis.

Imate pitanja? Tu smo da vam pomognemo!

Tim za praćenje usklađenosti poslovanja možete kontaktirati na više načina:

E-Mail

compliance@united.group

Linija za pomoć za pitanja integriteta
unitedgroup.ethicspoint.com

Besplatni telefonski broj

poseban broj za vašu zemlju
možete naći na posterima linije
za pomoć za pitanja integriteta u
vašim lokalnim prostorijama.

POTVRDA

A large blue graphic element shaped like the number 7, featuring two circular cutouts on the left side.

1. O NAŠEM KODEKSU
POSLOVNOG
PONAŠANJA I
ETIKE

2. KAKO ZAJEDNIČKI
RADIMO

3. KAKO POSTUPAMO
BEZBEDNO I
ODGOVORNO

4. KAKO POSTUPAMO
S INTEGRITETOM

5. KAKO ŠTITIMO
SVOJE
POSLOVANJE

6. OSLOBAĐANJA OD
PRIMENE I IZMENE

7. POTVRDA

By signing below, I acknowledge that I have received my copy of United Group's Code of Business Conduct and Ethics. I Potpisom na dnu dokumenta potvrđujem da sam primio/la svoj primerak Kodeksa poslovnog ponašanja i etike United Group. Upoznat/a sam da je svaki zaposleni, direktor, službenik, pripravnik, izvođač i zastupnik u čitavoj korporativnoj porodici United Group odgovoran za poznavanje i pridržavanje principa i standarda sadržanih u našem Kodeksu.

Dalje potvrđujem i saglasan/a sam da Kodeks treba da pruži opšti pregled politika United Group i ne odražava nužno sve takve politike i prakse koje su na snazi u datom trenutku.

Potvrđujem da sam Kodeks pažljivo pročitao/la i razumeo/la. Podržavam ove profesionalne standarde koji važe za United Group, kao i za mene lično, i postupaču u skladu s njima.
U ovom dokumentu se od mene traži da obelodanim eventualne sukobe interesa.
U skladu s tim zahtevom, izjavljujem da (štiklirajte samo jedno):

- nemam ništa da obelodanim.
 želim da otkrijem sledeće: (*navedite i ukratko opišite ispod, čak i ako ste prethodno već otkrili iste informacije*)

Razumeo/la sam i saglasan/a sam da će, ako se u toku godine javi dodatne ili nove okolnosti koje zahtevaju obelodanjanje, informacije o tim pitanjima otkriti u pisanim obliku. Nakon toga će moći zajednički sa odgovarajućim resursima kompanije da radim na rešavanju sukoba. Razumem da bi trebalo da kontaktiram bilo koje od lica navedenih u našem Kodeksu ako imam bilo kakvih pitanja u vezi s ovim dokumentom ili bilo kojim ponašanjem ili situacijom koja se tiče kompanije. Takođe sam upoznat/a da imam odgovornost da sve povrede ovog kodeksa odmah prijavim jednom od resursa navedenih u našem Kodeksu, uz poštovanje domaćih zakona.

Najzad, upoznat/a sam da nepridržavanje našeg Kodeksa može da dovede do izricanja disciplinskih mera, uključujući i mogući raskid ugovora o radu, uz poštovanje domaćih zakona.

Datum _____

Ime i prezime (odštampati) _____

Potpis _____